

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ**

Кафедра кримінально-правових дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КРИМІНОЛОГІЯ

Назва освітньо-професійної програми	Правоохоронна діяльність
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	262 Правоохоронна діяльність
Вид навчальної дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання	третій (денна, заочна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного університету
внутрішніх справ
протокол від 30.08.2024 № 17

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-
наукового інституту права та
інноваційної освіти
протокол від 16.08.2024 № 12

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Правоохоронна діяльність»

_____ **Юрій КРАМАРЕНКО**

Розглянуто на засіданні кафедри кримінально-правових дисциплін
Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти
протокол від 15.08.2024 № 2

Кримінологія. Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпровський
державний університет внутрішніх справ. 2024 рік. 25 с.

РОЗРОБНИКИ:

1. старший викладач кафедри кримінально-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти Дніпровського державного університету внутрішніх справ, Шевченко Таїсія Віталіївна;
2. старший викладач кафедри кримінально-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти Дніпровського державного університету внутрішніх справ, Ісланкін Сергій Миколайович.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. директор Науково-дослідного інституту проблем досудового розслідування, доктор юридичних наук, професор, Бабікова Олена Сергіївна;
2. завідувач кафедри кримінального права і процесу юридичного факультету Ужгородського національного університету, кандидат юридичних наук, доцент, Ступник Ярослав Валерійович.

**Лист оновлення та перезатвердження
Робочої програми навчальної дисципліни
(додаток 1.1. до Робочої програми навчальної дисципліни)**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3	2
Загальна кількість годин	90	60
Рік підготовки	3	3
Семестр	5	5
Лекції	10	4
Семінарські заняття	20	6
Практичні заняття	-	-
Самостійна робота	60	50
Курсова робота	-	-
Підсумковий семестровий контроль	залік	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Кримінологія» є: підготовка висококваліфікованого фахівця-юриста і особистості з таким рівнем знань, умінь та навиків з кримінології, який забезпечить його ефективну діяльність в правоохоронних органах у протидії злочинності на користь національних інтересів України. Формування та розвиток правових знань здобувачів вищої освіти, уміння аналізувати нормативно-правові акти та інші документи; виробляти навички самостійного аналізу кримінально-правових явищ, умінь застосовувати отримані знання при оцінці конкретної ситуації; виробляти настанови на оволодіння професійними вміннями та навичками; формування ціннісні орієнтири здобувачів відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особистості; виховувати активну громадянську позицію; сприяти усвідомленню ролі та значення юридичної діяльності в розбудові та зміцненні української держави; формувати в майбутніх правознавців високий рівень правової свідомості та правової культури, професійних та особистісних якостей.

Очікувані результати навчання: за результатами вивчення навчальної дисципліни «Кримінологія» здобувач вищої освіти: знає фактори, що обумовлюють існування злочинності в суспільстві, причинно-наслідкові комплекси, які породжують злочинність в цілому, окремі її види та конкретні злочини. Знає кримінологічну характеристику особи злочинця та механізм її формування. Знає методiku проведення вибіркового кримінологічного

досліджень. Знає комплекс загально соціальних заходів протидії злочинності і набір спеціально-кримінологічних способів і заходів профілактики по її запобіганню. Вміє використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних ознак особи злочинця. Знає як використовувати різноманітні інформаційні джерела. Знає наукові засади кримінологічної характеристики злочинів та визначення на її основі заходів запобігання. Вміє вільно спілкуватись державною мовою як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію. Володіє базовими навичками риторики. Вміє доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло. Вміє пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту. Знає як, належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних державно-правових джерел для своєї професійної діяльності. Вміє працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань з державно-правової проблематики. Вміє демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права. Вміє використовувати засвоєні знання для розв'язання типових ситуацій, що виникають під час виявлення та розслідування злочинів, а також організувати свою діяльність на основі певного алгоритму та вираховувати коефіцієнт злочинності. Знає як застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки. Вміє розробляти і реалізовувати заходи запобігання злочинів.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1 - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2 - знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6 – усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК7 – здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК8 – здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9 - здатність працювати в команді.

Спеціальні компетентності:pl

СК2 - здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності.

СК3 – здатність професійно оперувати категоріально- понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності.

СК4 – здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності.

СК6 - здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК7 - здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми.

СК8 – здатність ефективно забезпечувати публічну безпеку та порядку.

СК10 - здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти.

СК11 - здатність до аналізу та оцінці ризиків, що впливають на вчинення адміністративних та кримінальних злочинів (проступків).

СК13 – здатність забезпечувати охорону об'єктів державної власності, державну охорону органів державної влади України т безпеку взятих під захист осіб, охорону фізичних осіб та об'єктів приватної і комунальної власності.

СК16 - здатність у передбаченому законом випадках застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми під час службової діяльності в разі отримання інформації чи безпосередньо виявлення ознак правопорушення, перебуваючи на місці події та в інших службових ситуаціях, а також здатність надавати домедичну допомогу.

СК17 - здатність здійснювати контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів та речовин, на які поширюється дозвільна система.

СК20 - здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів спрямованих на усунення загроз життю і здоров'ю фізичних осіб та публічній безпеці.

Пререквізити та постреквізити дисципліни: «Кримінальне право», «Кримінальний процес», «Адміністративне право», «Цивільне право».

Пререквізити: «Криміналістика», «Доказування у кримінальному провадженні».

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати такі результати навчання:

ПРН3 – збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її.

ПРН5 – розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами усно і письмо у соціальній і професійній сферах.

ПРН7 – здійснювати координацію діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини, адміністративні правопорушення та події.

ПРН8 – здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин.

ПРН12 - адаптуватися і ефективно діяти за звичайних умов правоохоронної діяльності та за умов ускладнення оперативної обстановки.

ПРН13 - знати і розуміти відповідні вимоги законодавства, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження про адміністративні правопорушення, здійснювати превентивні та примусові поліцейські заходи, а також кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень.

ПРН15 – працювати автономно та в команді виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач з правоохоронної діяльності.

ПРН16 - застосовувати заходи, спрямовані на усунення загрози життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального злочину чи адміністративного правопорушення.

ПРН17 - використовувати основні методи та засоби забезпечення правопорядку в державі, дотримуватись прав і свобод людини і громадянина, попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національної безпеки держави (кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку, тощо).

ПРН20 – підтримувати, встановлені на законодавчому рівні, умови дотримання дозвільної системи.

ПРН22 – вміти оцінювати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток обстановки, дій правопорушників та противників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

ПРН23 - застосовувати заходи, спрямовані на запобігання та протидію домашньому насильству та діяльності у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку.

ПРН24 - вміти правильно кваліфікувати адміністративні і кримінальні правопорушення, підслідні Національній поліції.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА № 1. ПОНЯТТЯ, ПРЕДМЕТ, МЕТОДИ ТА СИСТЕМА КРИМІНОЛОГІЇ. ІСТОРІЯ КРИМІНОЛОГІЇ.

Поняття кримінології. Предмет кримінології. Методи кримінології. Функції кримінології. Система кримінології. Зв'язок кримінології з іншими дисциплінами. Виникнення кримінології як науки. Перші філософські уявлення про причини злочинності. Школи кримінології та їх представники. Концепції причин виникнення злочинності в зарубіжній кримінології. Дослідження

видатних кримінологів. Розвиток кримінології. Нові напрямки у функціонуванні спеціалізованих науково-дослідних установ в Україні.

ТЕМА № 2. ЗЛОЧИННІСТЬ ТА ЇЇ ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ.

Злочинність як фундаментальна категорія кримінології. Показники злочинності. Рівень злочинності. Кількісні показники злочинності. Якісні показники злочинності. Латентна злочинність.

ТЕМА № 3. ДЕТЕРМІНАЦІЯ СУЧАСНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ. ЗАРУБІЖНІ КОНЦЕПЦІЇ ПРИЧИН ЗЛОЧИННОСТІ. ФОНОВІ ЯВИЩА ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЗЛОЧИННІСТЬ.

Детермінація злочинності та окремого злочину. Взаємозв'язок причин і умов злочинності. Економічні, соціальні, політичні, ідеологічні детермінанти злочинності. Криміногенні фактори сучасної злочинності в Україні. Концепції причин виникнення злочинності у зарубіжній кримінології. Поняття фонових явищ в кримінології. Профілактика фонових явищ та її проблеми у сучасному суспільстві.

ТЕМА № 4. КРИМІНОЛОГІЧНЕ ВЧЕННЯ ПРО ОСОБУ, ЯКА ВЧИНИЛА КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ. ПРОБЛЕМИ ВІКТИМОЛОГІЇ. МЕХАНІЗМ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ КРИМІНАЛЬНО ПРАВОВОЇ ПОВЕДІНКИ.

Поняття особи злочинця в кримінології. Соціальне і біологічне в особі злочинця. Соціально-демографічна та морально-психологічна характеристика засуджених за вчинення злочинів. Класифікація осіб, що вчинили злочини. Типологія злочинців. Фактори, що впливають на формування особи злочинця.

Механізм індивідуальної злочинної поведінки. Роль потерпілого у створенні криміногенної ситуації. Мотивація злочинної діяльності.

ТЕМА № 5. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ КРИМІНОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. КРИМІНОЛОГІЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ПЛАНУВАННЯ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗЛОЧИННОСТІ.

Загальнонаукові методи дослідження предмета кримінології. Поняття методики кримінологічних досліджень. Методи збору кримінологічної інформації. Джерела кримінологічної інформації. Програма кримінологічного дослідження та її структура. Вибір об'єкту кримінологічного дослідження. Етапи кримінологічного дослідження. Методика і техніка збору первинної кримінологічної інформації.

Поняття кримінологічного прогнозування та його мета. Функції кримінологічного прогнозування. Основні методи кримінологічного прогнозування. Етапи кримінологічного прогнозування. Кримінологічне планування. Види планів кримінологічного прогнозування.

ТЕМА № 6. КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ.

Зміни та коливання стану та рівня злочинності в Україні за останні роки. Світовий рівень злочинності та місце України серед рівня злочинності. Сучасний стан рівня злочинності в Україні. Фактори впливу на рівень злочинності в Україні.

ТЕМА № 7. ПРАВОВА ОСНОВА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗЛОЧИННОСТІ. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ.

Законодавчі акти з питань попередження окремим видам злочинності. Комплексні програми профілактики злочинів в Україні. Заходи загальносоціальної та індивідуальної профілактики. Заходи кримінальної, кримінально-процесуальної та оперативно-розшукової попередження злочинності. Законодавча основа протидії злочинності правоохоронними органами. Діяльність правоохоронних органів у попередженні злочинів. Система органів, що здійснюють протидію злочинності в Україні.

Координація діяльності по профілактиці злочинів. Суб'єкти координації. Правова основа координації діяльності по попередженню злочинів. Координація попередження злочинів в правоохоронних органах. Взаємодія правоохоронних органів у запобіганні злочинів.

Злочини міжнародного характеру. Міжнародні злочини. Шкода заподіяна при вчиненні злочинів міжнародного характеру. Міжнародно-правові акти щодо боротьби та попередження злочинності. Міжнародна боротьба з тероризмом, розкраданням ядерного матеріалу, незаконним обігом наркотичних засобів і психотропних речовин, фальшивомонетництвом, рабством, работоргівлею, торгівлею жінками і дітьми та ін.

ТЕМА № 8. КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗЛОЧИННОСТІ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.

Злочини проти основ національної безпеки. Детермінанти злочинів проти основ національної безпеки України. Характеристика осіб, що вчиняють злочини проти основ національної безпеки. Основні напрямки попередження злочинам проти основ національної безпеки. Типові сфери вчинення злочинів проти основ національної безпеки.

ТЕМА № 9. КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ НАСИЛЬНИЦЬКОЇ ЗЛОЧИННОСТІ. КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ МИРУ, БЕЗПЕКИ ЛЮДСТВА ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВОПОРЯДКУ.

Поняття і види насильницьких злочинів. Кримінологічна характеристика умисних вбивств, умисних тяжких тілесних ушкоджень, згвалтувань, поєднане з насильством хуліганство, побої і катування, доведення до самогубства, погроза

вчинити убивство, вандалізму. Співвідношення понять “насильницька злочинність” і “агресивна злочинність”.

Класифікація видів насильницької злочинності. Насильство у сімейно-побутовій сфері. Насильство дітей. Заходи загальної та спеціальної превенції насильницької злочинності. Попередження торгівлі людьми.

Актуальні проблеми протидії злочинності в умовах воєнного стану. Міжнародне співробітництво щодо протидії злочинам проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

ТЕМА № 10. КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ КОРИСЛИВОЇ ЗЛОЧИННОСТІ.

Поняття кримінологічної характеристики окремих видів злочинів та її структура. Поняття корисливої злочинності та її класифікація. Види загальнокримінальних корисливих злочинів. Крадіжка. Грабіж. Шахрайство. Вимагання. Поняття корисливого мотиву в кримінології. Заходи запобігання корисливій злочинності.

ТЕМА № 11. КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗЛОЧИННОСТІ ПОВ'ЯЗАНОЇ З НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ.

Тенденції розповсюдження наркобізнесу на території України. Зв'язок наркобізнесу з наркоманією. Форми здійснення наркобізнесу. Тіньова економіка і наркобізнес. Фактори, що впливають на розповсюдження злочинів пов'язаних з наркобізнесом. Заходи попередження наркобізнесу. Іноземний досвід боротьби з наркобізнесом.

ТЕМА № 12. КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ. РЕЦИДИВНА ЗЛОЧИННІСТЬ.

Статистичні показники та кримінологічні особливості злочинності неповнолітніх та молоді в Україні. Порівняльна характеристика зі злочинністю дорослих. Вплив морально-психологічних чинників на делінквентну поведінку неповнолітнього. Загальна характеристика делінквентної поведінки неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності. Структура злочинності неповнолітніх. Діяльність суб'єктів профілактики.

Рецидив злочинів: його структура та різновиди (різні точки зору). Поняття рецидивної злочинності. Рівень рецидивної злочинності. Детермінанти рецидивної злочинності. Проблеми ресоціалізації засуджених. Особливості діяльності суб'єктів профілактики рецидивної злочинності.

ТЕМА № 13. КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ КОРУПЦІЙНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ. КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Вивчення корупції як соціального явища. Визначення сутності корупції. Визначення корупційного злочину. Співвідношення «корупційний злочин» і «корупційне правопорушення». Визначення поняття посадова особа, корисливий мотив. Визначення ознак корупції у кримінологічному аспекті. Ефективне попередження корупційної злочинності потребує вивчення детермінантів такої злочинності. Вивчення засобів попередження корупційній злочинності.

Кримінологічна характеристика організованої злочинності. Характеристика осіб, що вчиняють кримінальні правопорушення у складі організованих груп та злочинних організацій. Кримінологічна характеристика осіб-лідерів злочинних організацій та організованих груп. Заходи протидії організованій злочинності в сучасних умовах.

ТЕМА № 14. КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.

Запобігання злочинам проти встановленого порядку несення або проходження військової служби теоретично й практично здійснюється на загальносоціальному, спеціально-кримінологічному та індивідуальному рівнях. Їх різнохарактерні заходи спрямовані на усунення або хоча б суттєве обмеження дії причин та умов військових злочинів, відповідно, на макро-, мікро- та індивідуальному рівнях в умовах воєнного стану. Причини та умови вчинення військових кримінальних правопорушень.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Поняття, предмет, методи та система кримінології. Історія кримінології.	1. Поняття кримінології. 2. Предмет кримінології. 3. Методи кримінології. 4. Функції кримінології. 5. Система кримінології. 6. Зв'язок кримінології з іншими дисциплінами.	2
Тема № 2. Злочинність та її основні характеристики.	1. Поняття злочинності та її ознаки. 2. Кількісні показники злочинності. 3. Якісні показники злочинності. 4. Латентна злочинність.	2
Тема № 3. Детермінація сучасної злочинності.	1. Поняття детермінації злочинності. 2. Види детермінантів злочинності. 3. Зарубіжні концепції злочинності. 4. Фонові явища та їх вплив на злочинність.	2

Зарубіжні концепції причин злочинності. Фонові явища та їх вплив на злочинність.		
Тема № 4. Кримінологічне вчення про особу, яка вчинила кримінальне правопорушення. Проблеми віктимології. Механізм індивідуальної кримінально правової поведінки.	1.Поняття особистості, яка вчинила кримінальне правопорушення, відмінність від суб'єкта кримінального правопорушення, підозрюваного, обвинуваченого. 2.Характеристика особистості, яка вчинила кримінальне правопорушення. 3.Механізм індивідуальної кримінально протиправної поведінки та вплив на мотивацію. 4.Поняття та значення віктимології у кримінології	2
Тема № 7. Правова основа попередження злочинності. Міжнародний досвід протидії злочинності.	1. Поняття попередження злочинності. 2. Правова основа попередження злочинності в Україні. 3. Міжнародний досвід попередження злочинності. 4. Участь України в міжнародній діяльності попередження злочинності.	2

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Тема № 1. Поняття, предмет, методи та система кримінології. Історія кримінології.	2
Тема № 2. Злочинність та її основні характеристики.	4
Тема № 3. Детермінація сучасної злочинності. Зарубіжні концепції причин злочинності. Фонові явища та їх вплив на злочинність.	2
Тема № 4. Кримінологічне вчення про особу, яка вчинила кримінальне правопорушення. Проблеми віктимології. Механізм індивідуальної кримінально правової поведінки.	4
Тема № 5. Організація та методика проведення кримінологічних досліджень. Кримінологічне прогнозування та планування попередження злочинності	2
Тема № 8. Кримінологічна характеристика та попередження злочинності проти основ національної безпеки.	2
Тема № 9. Кримінологічна характеристика та попередження насильницької злочинності. Кримінологічна характеристика та попередження кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.	2
Тема № 10. Кримінологічна характеристика та попередження корисливої злочинності.	2

Тема № 13. Кримінологічна характеристика та попередження корупційної злочинності. Кримінологічна характеристика та попередження організованої злочинності	2
Тема № 14. Кримінологічна характеристика та попередження військових кримінальних правопорушень.	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми для самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Поняття, предмет, методи та система кримінології. Історія кримінології.	4
Тема № 2. Злочинність та її основні характеристики.	4
Тема № 3. Детермінація сучасної злочинності. Зарубіжні концепції причин злочинності. Фонові явища та їх вплив на злочинність.	4
Тема № 4. Кримінологічне вчення про особу, яка вчинила кримінальне правопорушення. Проблеми віктимології. Механізм індивідуальної кримінально правової поведінки.	4
Тема № 5. Організація та методика проведення кримінологічних досліджень. Кримінологічне прогнозування та планування попередження злочинності	4
Тема № 6. Кримінологічна характеристика злочинності в Україні та світі	4
Тема № 7. Правова основа попередження злочинності. Міжнародний досвід протидії злочинності.	4
Тема № 8. Кримінологічна характеристика та попередження злочинності проти основ національної безпеки.	4
Тема № 9. Кримінологічна характеристика та попередження насильницької злочинності. Кримінологічна характеристика та попередження кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.	4
Тема № 10. Кримінологічна характеристика та попередження корисливої злочинності.	4
Тема № 11. Кримінологічна характеристика та попередження злочинності пов'язаної з незаконним обігом наркотичних засобів	5
Тема № 12. Кримінологічна характеристика та попередження злочинності неповнолітніх. Рецидивна злочинність	5
Тема № 13. Кримінологічна характеристика та попередження корупційної злочинності. Кримінологічна характеристика та попередження організованої злочинності	5
Тема № 14. Кримінологічна характеристика та попередження військових кримінальних правопорушень.	5

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 3. Детермінація сучасної злочинності. Зарубіжні	1. Поняття детермінації злочинності. 2. Види детермінантів злочинності. 3. Зарубіжні концепції злочинності. 4. Фонові явища та їх вплив на злочинність.	2

концепції причин злочинності. Фонові явища та їх вплив на злочинність.		
Тема № 4. Кримінологічне вчення про особу, яка вчинила кримінальне правопорушення. Проблеми віктимології. Механізм індивідуальної кримінально правової поведінки.	1.Поняття особистості, яка вчинила кримінальне правопорушення, відмінність від суб'єкта кримінального правопорушення, підозрюваного, обвинуваченого. 2.Характеристика особистості, яка вчинила кримінальне правопорушення. 3.Механізм індивідуальної кримінально протиправної поведінки та вплив на мотивацію. 4.Поняття та значення віктимології у кримінології	2

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Тема № 1. Поняття, предмет, методи та система кримінології. Історія кримінології.	2
Тема № 2. Злочинність та її основні характеристики.	2
Тема № 4. Кримінологічне вчення про особу, яка вчинила кримінальне правопорушення. Проблеми віктимології. Механізм індивідуальної кримінально правової поведінки.	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми для самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Поняття, предмет, методи та система кримінології. Історія кримінології.	3
Тема № 2. Злочинність та її основні характеристики.	3
Тема № 3. Детермінація сучасної злочинності. Зарубіжні концепції причин злочинності. Фонові явища та їх вплив на злочинність.	3
Тема № 4. Кримінологічне вчення про особу, яка вчинила кримінальне правопорушення. Проблеми віктимології. Механізм індивідуальної кримінально правової поведінки.	3
Тема № 5. Організація та методика проведення кримінологічних досліджень. Кримінологічне прогнозування та планування попередження злочинності	3
Тема № 6. Кримінологічна характеристика злочинності в Україні та світі	3
Тема № 7. Правова основа попередження злочинності. Міжнародний досвід протидії злочинності.	3
Тема № 8. Кримінологічна характеристика та попередження злочинності проти основ національної безпеки.	3
Тема № 9. Кримінологічна характеристика та попередження насильницької злочинності.	3

Кримінологічна характеристика та попередження кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.	
Тема № 10. Кримінологічна характеристика та попередження корисливої злочинності.	3
Тема № 11. Кримінологічна характеристика та попередження злочинності пов'язаної з незаконним обігом наркотичних засобів	5
Тема № 12. Кримінологічна характеристика та попередження злочинності неповнолітніх. Рецидивна злочинність	5
Тема № 13. Кримінологічна характеристика та попередження корупційної злочинності. Кримінологічна характеристика та попередження організованої злочинності	5
Тема № 14. Кримінологічна характеристика та попередження військових кримінальних правопорушень.	5

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Поняття кримінології.
2. Методи кримінології.
3. Спеціальні кримінологічні методи.
4. Предмет кримінології.
5. Система кримінології.
6. Історія кримінології.
7. Основні школи розвитку кримінологічної науки.
8. Нормативно-правове підґрунтя протидії злочинності в Україні.
9. Віктимологічний аспект попередження злочинності.
10. Загально-соціальні заходи профілактики злочинності.
11. Індивідуальні заходи профілактики злочинів.
12. Поняття злочинності та її ознаки.
13. Кількісні показники злочинності.
14. Стан злочинності.
15. Рівень злочинності.
16. Динаміка злочинності.
17. Якісні показники злочинності.
18. Географія злочинності.
19. Характеристика злочинності.
20. Латентна злочинність.
21. «Ціна» злочинності.
22. Детермінанти злочинності.
23. Види детермінантів злочинності.
24. Сучасні детермінанти злочинності.
25. Фонові явища та їх вплив на злочинність.
26. Сучасні фонові явища в Україні та їх вплив на злочинність.
27. Поняття протидії злочинності.
28. Правова основа протидії злочинності.
29. Особистість злочинця та основна характеристика.
30. Соціально-демографічні ознаки особистості злочинця.

- 31.Кримінально-правові ознаки особистості злочинця.
- 32.Морально-психологічні ознаки особистості злочинця.
- 33.Віктимологічна характеристика.
- 34.Поняття віктимності та її ознаки.
- 35.Поняття жертви кримінального правопорушення та співвідношення з потерпілим.
- 36.Прогнозування злочинності.
- 37.Планування протидії злочинності.
- 38.Механізм індивідуальної злочинної поведінки.
- 39.Кримінологічна характеристика загально-корисливої злочинності.
- 40.Кримінологічна характеристика крадіжок, грабежів, розбоїв.
- 41.Кримінологічна характеристика економічної злочинності.
- 42.Кримінологічна характеристика корупційної злочинності.
- 43.Законодавче забезпечення боротьби з корупцією в Україні.
- 44.Кримінологічна характеристика насильницьких корисливих злочинів.
- 45.Попередження економічної та корупційної злочинності.
- 46.Проблеми вдосконалення антикорупційного законодавства.
- 47.Кримінологічна характеристика та попередження насильницької злочинності.
- 48.Кримінологічна характеристика тяжких злочинів проти життя та здоров'я.
- 49.Кримінологічна характеристика та попередження професійної злочинності.
- 50.Кримінологічна характеристика та попередження організованої злочинності.
- 51.Поняття і види організованих злочинних угруповань.
- 52.Кримінологічна характеристика наркоманії.
- 53.Кримінологічна характеристика рецидивної злочинності.
- 54.Поняття та види рецидиву. Особа рецидивіста.
- 55.Кримінологічна характеристика та попередження злочинності неповнолітніх.
- 56.Кримінологічна характеристика військових кримінальних правопорушень в сучасних умовах.
- 57.Особа неповнолітнього злочинця.
- 58.Зарубіжний досвід запобігання злочинам у середовищі неповнолітніх.
- 59.Основні напрямки міжнародного співробітництва правоохоронних органів у протидії злочинності.
- 60.Кримінологічна характеристика необережної злочинності.

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота	Залік (3)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50

Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100

ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота	Залік (З)
≤ 20	≤ 30	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей. Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні теоретичних основ кримінології, уявлення про кримінологічні характеристики, методи і технології запобігання окремим видам злочинності.
4	Невисокий рівень компетентностей. Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння щодо методів і технологій запобігання окремим видам злочинності; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні теоретичних основ кримінології, уявлення про кримінологічні характеристики, методи і технології запобігання окремим видам злочинності.
3	Достатній рівень компетентностей. Теоретичні питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння щодо методів і технологій запобігання окремим видам злочинності мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
2	Недостатній рівень компетентностей. Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння щодо методів і технологій запобігання окремим видам злочинності сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Мінімальний рівень компетентностей. Здобувач вищої освіти не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу навчальної дисципліни кримінологія, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань у сфері запобігання злочинності.
0	Незадовільний рівень компетентностей. Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «Кримінологія» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: заліки; стандартизовані тести; аналітичні

звіти, реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації здобувачів вищої освіти та виступи на наукових заходах; вирішення практичних завдань у т.ч. формі квесту.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Критерієм успішного проходження здобувачем підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни «Кримінологія» передбачено:

для денної форми навчання – залік;

для заочної форми навчання – залік.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результатами:

Для денної форми навчання:

- поточного контролю (40 балів) – на підставі участі здобувача вищої освіти у семінарських та практичних заняттях;

- самостійна робота (10 балів) – на підставі виконання та захисту відповідних завдань;

- підсумкового контролю (50 балів) – на підставі заліку.

Для заочної форми навчання:

- поточного контролю (20 балів) – на підставі участі слухача у семінарських та практичних заняттях;

- самостійна роботи (30 балів) – на підставі виконання та захисту відповідних завдань;

- підсумкового контролю (50 балів) – на підставі заліку.

Єдина максимальна сума балів за всі види робіт з навчальної дисципліни – 100 балів. Максимальні суми балів за виконання завдань у рамках аудиторної, самостійної – 50 балів; 50 балів – за виконання завдань, винесених на підсумковий контроль.

Для навчальної дисципліни «Кримінологія» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: заліки; стандартизовані тести; аналітичні звіти, реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації здобувачів вищої освіти та виступи на наукових заходах; вирішення практичних завдань у т.ч. формі квесту.

Критерії оцінювання самостійної роботи (денна форма навчання)

Самостійна робота оцінюється у здобувачів вищої освіти денної форми навчання не більше 10 балів.

За самостійну здобувач вищої освіти отримує бали після виконання наступних видів завдань, які оцінюються згідно їх складності:

- написання наукової роботи – 10 балів;
- участь та перемога в олімпіаді з дисциплін кафедри – 10 балів;
- участь в освітніх всеукраїнських та міжнародних заходах за напрямками кафедри – 10 балів;
- участь у наукових дослідженнях кафедри – 10 балів;
- написання та публікації статті у фаховому виданні – 10 балів;
- написання та публікація тез доповідей на конференції міжнародного та всеукраїнського рівня – 5 балів;
- написання та публікація тез доповідей регіонального рівня – 5 балів;
- участь в олімпіаді з дисциплін кафедри – 2 бали;
- підготовка та виступ на засіданні наукового гуртка кафедри – 3 бали;
- участь у науково-практичних заходах з напрямку діяльності кафедри (конференції, семінари, круглі столи тощо) – 3 (опублікування тез - 5 балів);
- членство в науковому гуртку кафедри – 3 бали;
- написання реферату або доповіді з дисциплін кафедри – 2 бали;
- підготовка презентацій з дисциплін кафедри – 3 бали
- самостійне опрацювання теоретичних питань – до 2 бали за одне питання.

Критерії оцінювання самостійної роботи (заочна форма навчання)

Самостійна робота оцінюється у здобувачів вищої освіти заочної форми навчання не більше 30 балів.

За самостійну роботу здобувач вищої освіти отримує бали після виконання наступних видів завдань, які оцінюються згідно їх складності:

- участь у наукових дослідженнях кафедри – 30 балів;
- написання та публікації статті у фаховому виданні – 25 балів;
- написання та публікація тез доповідей на конференції міжнародного та всеукраїнського рівня – 20 балів;
- написання та публікація тез доповідей регіонального рівня – 15 балів;
- підготовка та виступ на засіданні наукового гуртка кафедри – 15 балів;
- участь у науково-практичних заходах з напрямку діяльності кафедри (конференції, семінари, круглі столи тощо) – 15 (опублікування тез- 25 балів);
- написання доповіді з дисциплін кафедри – 5 балів;
- підготовка презентацій з дисциплін кафедри (не більше 5) – 5 балів
- самостійне опрацювання теоретичних питань – до 5 балів за одне питання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення

90-100	зараховано	Відмінно	A	« Відмінно » - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	« Дуже добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			C	« Добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74			Задовільно	D
60-67		E		« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	не зараховано	Не задовільно	FX	« Умовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34			F	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

8. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основні нормативні акти:

- акти міжнародного права:

1. Про рабство : Міжнародна Конвенція підписана в Женеві 25.09.1926 р. з дод. 7.12.1953 р., URL : http://rada.gov.ua/laws/show/995_857
2. Проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання : Конвенція (Конвенцію ратифіковано із застереженнями Указом Президії Верховної Ради № 3484–XI від 26.01.1987 р., URL : <http://rada.gov.ua>
3. Про заходи щодо протидії торгівлі людьми : Конвенція Ради Європи Ратифікація від 21.09.2010 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858
4. Проти транснаціональної організованої злочинності : Конвенція Об'єднаних націй. Ратифікація від 04.02.2004 URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789
5. Єдина Конвенція про наркотичні засоби 1961 року з поправками з доповненнями. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_177
6. Про боротьбу з фінансуванням тероризму : Міжнародна Конвенція. Ратифікація від 12.09.2002. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_518
7. Про запобігання насильства стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами : Конвенція Ради Європи від 11.05.2011. URL:<https://ips.ligazakon.net/document/view/MU11251?an=>

- закони:

1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.
2. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.
3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40–44. Ст. 356.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 № 8073-X. *Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР)*. 1984. додаток до № 51. ст.1122
5. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.
6. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 07.12.2017 р. № 2229-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 5. Ст. 35.
7. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 2462-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 2056.
8. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 № 2135-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 22. Ст. 303.
9. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 № 1798-VIII. *Відомості Верховної*

Ради України. 1993. № 35. Ст. 358.

10. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону : Закон України від 22.06.2000 р. №1835-III *Відомості Верховної Ради України. 2000. № 40. Ст. 338.*

11. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживання ними : Закон України від 15.02.1995 р. № 62/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України. 1995. № 10. Ст.62.*

12. Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори : Закон України від 15.02.1995 р. № 60/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України. 1995. № 10. Ст.60.*

13. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. *Відомості Верховної Ради. 2018. № 31. ст.241.*

14. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 14.10.2014 р. № 1702-VII. *Відомості Верховної Ради. 2014. № 50-51. ст.2057.*

- підзаконні акти:

1. Про затвердження Інструкції із забезпечення порядку формування і використання Каталогу відомостей про напівсинтетичні та синтетичні наркотичні засоби та психотропні речовини, які вилучені на території України: Наказ МВС України від 15.11.2017 № 926.

2. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : Наказ МВС України від 07.07.2017 № 575.

3. Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів : Наказ МВС України від 21.08.1998 № 622.

4. Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події : Наказ МВС України від 08.02.2019 № 100.

Підручники:

1. Ю.В. Нікітін, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова : Кримінологія. Підручник. 2018. 416 с.

2. Кримінологія : підручник [Текст] О. М. Джужа, В. В. Василевич, В. В. Черней, С. С. Чернявський та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Чернея ; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Джужі. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 612 с.

3. В.І. Тимошенко, В.І. Шакур. Теоретичні основи кримінології: підручник. 2021. Юрінком Інтер. С. 240.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Кримінологія: навчально-методичний посібник Г.З. Яремко, Н.І. Устрицька. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 144 с.

2. Кримінологія : навчальний посібник-практикум (для здобувачів вищої освіти, що навчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти (081 «Право», 262 «Правоохоронна діяльність») / С.А. Шалгунова, А.М. Орлеан, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, Ю.М. Крамаренко, Г.В. Барабаш, Ю.В. Волошина, І.В. Шило За заг. ред. к.ю.н., доц. С.А. Шалгунової Дніпро :Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 332 с.

3. Лісовська Ю.П., Лісовський П.М., Кислий А.М., Бортник В.А. Кримінологія: історія та колаборантно-воєнні злочини в сучасній Україні. Навчальний посібник. Видавництво Ліра-КТип. 2023. с. 350.

4. Аркуша Л. І. Кримінологія : навч.-метод. посібник Л. І. Аркуша, Н. О. Федчун, В. Я. Цитряк, Л. В. Чернозуб. НУ «ОЮА». Одеса : Бондаренко М. О., 2023. 68 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/24891>; DOI: 10.32837/11300.24891

Інші джерела:

1. Бандурка І.О. Протидія насильству над дітьми в сім'ї : *Вісник кримінологічної асоціації України*. 2018. № 1 (18) С. 89-102.

2. Кєропян А. А., Кулик К. Д. Віктимологічна характеристика жертви злочинів проти статевої недоторканості. *Порівняльно-аналітичне право*. 2017. № 5. С. 299–302.: http://www.pap.in.ua/5_2017/90.pdf.

3. Кулик К. Д. Індивідуальне запобігання розбещенню неповнолітніх в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки*. 2017. Вип. 4, т. 2. С. 75–78.

4. К. Д. Кулик, І. В. Дейкун. Проблеми та наслідки поширення кібербулінгу в суспільстві. *Журнал східноєвропейського права = TheJournalofEasternEuropeanLaw*. 2018. № 58. С. 63–68.

5. Кулик К. Д. Окремі аспекти ресоціалізації неповнолітніх засуджених. *Журнал східноєвропейського права = TheJournalofEasternEuropeanLaw*. 2018. № 51. С. 131–137.

6. Кулик К. Д. Спеціально-кримінологічне запобігання розбещенню неповнолітніх в Україні. *Право і суспільство*. 2017. № 3, ч. 2. С. 187–193.

7. Сметаніна Н. В. Ціна злочинності для суспільства: результати вивчення громадської думки у 2017 році. *Право і суспільство*. 2018. № 5, ч. 2. С. 200–206.

8. Н. В. Сметаніна, Є. С. Манагарова. Кримінологічна характеристика злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми в умовах гібридної війни. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 1. С. 209–212.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України www.zakon.rada.gov.ua
2. Законопроекти України (сайт ВРУ) www.zakon.gov.ua
3. Сайт нормативно-правових документів Кабінету Міністрів України www.kmu.gov.ua
4. Офіційний сайт Верховного Суду України www.scourt.gov.ua
5. Офіційний сайт представництва Президента України www.prezident.gov.ua
6. Єдиний реєстр судових рішень <http://www.reyestr.court.gov.ua/Page/1>
7. Офіційний сайт Міністерства Юстиції України www.gdo.kiev.ua
8. Офіційний сайт Вищої ради юстиції України www.vru.gov.ua
9. Газета "Урядовий кур'єр" www.ukcc.com.ua
10. Газета "Юридична практика" www.practix.com
13. Академія правових наук України www.aprnu.kharkiv.org
14. Національна Парламентська бібліотека України www.nplu.kiev.ua
15. Бібліотека ім. Лесі Українки www.lucl.lucl.kiev.ua
16. Бібліотека Верховної Ради України www.rada.kiev.ua/library

**Завідувач кафедри
кримінально-правових дисциплін
Навчально-наукового інституту
права та інноваційної освіти**

**Директор
Навчально-наукового інституту
права та інноваційної освіти**

Володимир ШАБЛИСТИЙ

